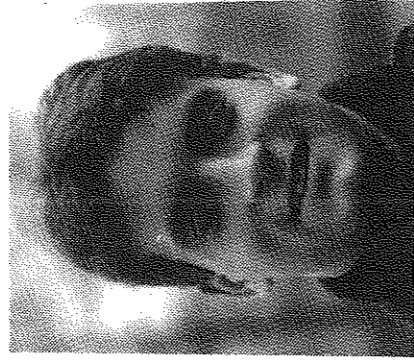
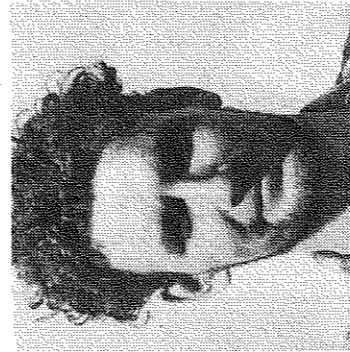


KRONIK

System og samvittighed



Kenneth Reinecke Hansen,
Formand for Studenterrådet
og



Simon S. Simonsen,
Medlem af Konsistorium
for Studenterrådet:

"Vi fremsætter indenfor den nærmeste fremtid et forslag om: 'Ret til samvittighedsnægtelse i forbindelse med dyreforsøg' i konsistorium og sætter rektor i stævne vedrørende denne sag".

Hvad er det egentligt der diskuteres, når man taler om retten til at sige nej til at deltage i dyreforsøg? Nægtersagen er mindre del af en større diskussion om forsøgsdyr i den industrialiserede verden. Den debat har været præget af mange ansøkelser og følelser, derfor er det vigtigt at præcisere denne.

Ser man på Gydens sider, træder flere ting frem. Flere studenter og lektorer fremhæver, at dyreforsøg er nødvendige for dem og at de ikke kunne undvære dem. Men at nægte at deltage i et dyreforsøg er ikke at nægte at lade andre lave dyreforsøg. Tværtimod kan man sige, at det ville gavne dyreforsøgsforkæmperne, hvis et større antal personer undlader at udføre dyreforsøg på biologi, således at der blev flere dyr til forsøgene og at de deringenem kan undgå at studiet "bliver for teoretisk og abstrakt" som en af dem udtrykker det på s.8. Hvor uenigheden kan se størst ud kunne man måske have gavn af hinanden.

FORSØG PÅ SAMTALE OG DIALOG

Debatten handler ikke om hvorvidt det er forkert eller ej at slå dyr ihjel. Det handler heller ikke om, således som de mange interviewede personer giver indtryk af, at de biologer, der udfører dyreforsøg begår forbrydelser. Selvom om mange af biologerne føler sig anklaget, er det vigtigt at understrege, at det alene gælder det enkelte menneskes ret til at tage en statslig uddannelse (d.v.s. en uddannelse som dyreforsøgsnægtere også har betalt til), uden at skulle gå på kompromis med sin samvittighed. Iøvrigt er en sådan ret til ikke at gå på kompromis med sin samvittighed anerkendt igennem resten af det danske uddannelsessystem og i det politiske system. En ikke-kristen kan f.eks. nægte at følge kristendoms timer og det er muligt at nægte militærtjeneste. Reiten til at nægte at deltage i dyreforsøg er anerkendt på flere europæiske universiteter. Bl.a. i Italien hvor en lov, der trådte i kraft i oktober 1993, fastsætter at "fysikere, forskere,

sundhedsarbejdere, teknikere, sygeplejersker såvel som universitetsstuderende, der har tilkendegivet, at de af samvittighedsgrunde ikke vil udføre forsøg på dyr, ikke kan forpligtes til at deltage i aktiviteter og indgreb, der helt konkret involverer brugen af forsøgsdyr." Loven indebærer et forbud mod lønforskelle, og det indebærer, at universiteterne må arrangere alternative kurser, der ikke involverer brug af forsøgsdyr.

ARGUMENTER ER VELKOMNE

Hvis det er rigtigt som nogle af Odense universitets biologer hævder, at nægtelse af dyreforsøg ikke er foreneligt med tilegnelsen af en videnskabelig biologisk uddannelse, så betyder det, at disse biologer ikke anerkender flere europæiske landes biologiske uddannelse og forskning. Hvis man skal give en mere præcis beskrivelse af disse biologers intentioner, må deres udtalelser vel ses som en konvergen mod en monokulturel videnskabspraksis, hvor der kun

er plads til den på bjerget politisk korrekte opfattelse. Man kan spørge, hvad disse ledende biologer taber ved at lade et lille antal studerende (vi kender kun til et tilfælde), arbejde med noget andet i den 1/30 del af studiet som dyreforsøgene udfører. Den totalt afvisende holdning kan ødelægge alle muligheder for debat og forsøg på at finde fælles løsninger. Vi blev selv første gang opmærksomme på denne sag for et år siden da en studerende henvendte sig til Studenterrådet, og fortalte at han var blevet overfuset og truet fordi han ikke ville deltage i dyreforsøg. Hvis det er instituttets politik at true deres beslutninger igennem, er dette meget problematisk. En anden, ikke aggressiv, handle måde fra instituttets side, kunne have været at fremlægge bevis og argumentation for nødvendigheden af at ingen kan undtages for dyreforsøg på biologi.

FAIR BEHANDLING

Vi forstår sagen både individuelt og generelt. Individuelt fordi den rammer en studerende, som

udsættes for mange unødvendige problemer og frustrationer. Skulle der fremkomme overbevisende argumenter for, at der ikke kan gives dispensationer iforbindelse med dyreforsøg, er sagen tabt. Men uanset sagens resultat, har enhver studerende ret til fair behandling. Den tilsyneladende hierakiske og dialog fornægtende universitetets praksis har vi meget lidt til overs for. Generelt kan man spørge: Skal studerende nægtes en akademisk titel, fordi de har en moral og samvittighed, der divergerer fra universitetet? Vi er således ikke enige i biologisk institutts leder Lee A. Millers argument: "På samme måde som en person med højdeskræk ikke kan blive pilot, kan man heller ikke blive biolog fra Odense uden at kende noget til dyr". (Fyns Stifttidende 2.6.95). Højdeskræk er ikke en bevidst politisk eller etisk holdning og desuden er det videnskabeligt muligt "at kende noget til dyr" uden at skære i dem.

Kenneth
Simon